

Maart (openings)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

Maart is elk jaar een drukke literaire vrouwenmaand met de *internationale vrouwendag* op 8 maart, de boekenweek met het thema *reizen* van 8 t/m 16 maart, en de jaarlijkse vrijwilligersdag op 22 maart.

✘ **Ondertussen ergens anders** is het motto van boekenweek 2014 én van de titel van de boekenweekbundel die een aantal bibliotheken cadeau geven aan (een deel van) hun leden. In de bundel nemen bekende Nederlandse reizigers lezers mee op reis naar hun meest dierbare reisherinnering. Ze beschrijven de reiservaring die hen het diepste ontroerde, het meest aan het lachen maakte of soms hun kijk op het leven veranderde. Bijdragende reizigsters zijn o.a. *Floortje Dessing*, *Petra Stienen* en *Laura Verster*. Reizen is een geliefd onderwerp bij schrijvers. Al vanaf Homerus nemen ze je mee en trekken ze lezers daarmee een andere wereld in. Een goed reisboek inspireert tot reizen in het echt of in de voorstelling, om op die manier de horizon te verkennen, die van je buitenwereld èn die van je binnenwereld.

Vrouwen die regelmatig schrijven over hun reizen, zoals *Lieve Joris*, *Carolijn Visser*, *Rosita Steenbeek* en *Bettine Vriesekoop* zijn op verschillende plaatsen in ons land uitgenodigd om een lezing te geven. Utrecht en omstreken wordt helaas niet door hen of door andere vrouwen bezocht, die zijn dus 'ondertussen ergens anders'. Op <http://www.boekenweek.nl/activiteiten/act-overzicht.html> vind je een lijst met georganiseerde activiteiten door het hele land. Op <http://www.boekenweek.nl/> is alle informatie te vinden over de boekenweek, het geschenk en het essay, de schrijfwedstrijd èn het Boekenbal voor Lezers op 14 en 15 maart in Leeuwarden, een weekend vol literaire activiteiten met schrijvers, dichters, muzikanten!

Wel komt schrijfster *Marion Bloem* tijdens de boekenweek naar boekhandel Savannah Bay in Utrecht, op woensdagavond ✘ 12 maart. Als dochter van Indisch-Nederlandse ouders reisde *Marion Bloem*, samen met haar partner, arts en schrijver Ivan Wolffers, vele malen naar Indonesië, m.n. Bali en Java. Vorige week is het gloednieuwe boek ***Het Java van Bloem*** uitgekomen. Marion schreef en illustreerde, Ivan maakte vele kleurrijke foto's. Als geheel bevat het veel oorspronkelijke verhalen en daarnaast praktische adviezen als je de cultuur van dit belangrijke Indonesische eiland wil leren kennen. Tijdens de avond zullen ze samen uitgebreid vertellen over hun reizen, hun werk en de speciale aantrekkingskracht van Java en Bali. Meer info, ook over andere recente boeken van Marion Bloem: http://savannahbay.nl/index.php?agenda_id=202&pageid=7

✘ **Omdenken** is het thema van de *Internationale Vrouwendag 2014* op zaterdag 8 maart. Verschillende organisaties beschrijven het als volgt: " Wij..die steeds opnieuw pogen vrouwen te bemoedigen en aan te sporen om onder alle omstandigheden het leven dusdanig vorm te geven dat dit leidt tot een beter, zelfstandiger en onafhankelijker bestaan willen graag op de huidige situatie inspringen met het thema Omdenken ... Omdenken houdt in: niet denken in termen van "ja, maar..!", maar juist in "Ja, en..?" Wie op een 'Ja, en ?-manier in het leven staat, denkt in kansen en mogelijkheden. Het draait om de vraag hoe je van een probleem een mogelijkheid kunt maken.....Er liggen altijd verborgen kansen, als je bereid bent verder te kijken, oude vertrouwde paden te verlaten en het lef hebben nieuwe uitdagingen aan te gaan."

Sinds 2012 is er dankzij een particulier initiatief weer een website met allerlei informatie over internationale vrouwendag, o.a. een uitgebreid historisch verloop sinds de staking van de textielarbeidsters in New York op 8 maart 1908, zie <http://www.internationale-vrouwendag.nl/iv.html>. Je kunt er ook alle aangemelde activiteiten vinden. In Utrecht organiseert Torioso een avond in de Blauwe Zaal vanuit een ander thema, Tradities en herinneringen. Vrouwen zijn vaak degenen die ✘ de tradities en herinneringen doorgeven. In elke cultuur verloopt dat op een andere manier. Gastvrouw Stacey Esajas zal met heel verschillende gasten praten over geboorte, huwelijk en overlijden.

Niet aangemeld, maar wel leuk en interessant is een lezing van Els Kloek over haar inmiddels bekende en zeer gewaardeerde *1001 vrouwen uit de Nederlandse geschiedenis*. De lezing wordt georganiseerd door de VVAO zaterdagmiddag in hotel Karel V. Meer info: <http://www.vvao.nl/htmlafdeling/index.php?paginaID=5240#.Uwx-qCjel9Z>

In de bibliotheek combineren we, inmiddels bijna traditiegetrouw, de vrouwendag en de boekenweek met de vrijwilligersdag **NL doet** op zaterdag 22 maart. Van 10.30u tot 15u gaan we, naast de jaarlijkse boeken-voorjaars-schoonmaak, aan de slag met het uitnodigender maken van de ruimte, m.n. buiten. Aansluitend, vanaf 15u, verwelkomen we

je/u op de thee/koffie/borrel. Iedereen is van harte welkom, of je nu als vrijwilliger bijdraagt aan de activiteiten van de vrouwenbibliotheek en het leuk vindt om kennis te maken met andere vrijwillig(st)ers of onderling wilt uitwisselen, of als je als belangstellende eens wilt komen rondkijken, boeken lenen, of misschien zelfs mee wilt doen met de binnen- of buitenklus.

Onlangs uitgebrachte titels:

Afgelopen maand ben ik te veel vermeldenswaardige nieuwe titels tegen gekomen om ze allemaal net zo uitgebreid te bespreken als anders. Daarom dit keer een kortere versie.

✘- **Misdadige vrouwen** van Leidse geschiedenishoogleraar *Manon van der Heijden*, met als ondertitel Criminaliteit en

Rechtspraak in Holland in de periode 1600-1800 is een goed verteld historisch overzicht over de misdaden die door vrouwen zijn gepleegd en hoe ze hiervoor zijn berecht. Tegenwoordig zijn vrouwen verantwoordelijk voor 10% van de criminaliteit in Nederland, maar in de vroeg moderne tijd was dat soms meer dan de helft. Hoe kwam dat?

- **Limbo** (naar Dante) van de Italiaanse *Melania Mazzucco* houdt haar land vaker een ongemakkelijke spiegel voor, zo ook hier. Het is het verhaal van Manuela, een vrouwelijke soldaat die wordt uitgezonden naar Afghanistan en daar ernstig gewond raakt bij een bomaanslag. Terug in Italië is ze maandenlang bezig met revalideren en met het verwerken van haar trauma. Heel realistisch en meeslepend beschreven.

- **Een Russische geschiedenis** van de Moskouse *Ljoedmila Oelitskaja*. het wordt al beschreven als een magnum opus, ✘ m.n. door de zeer intelligente aanpak van het onderwerp en haar geraffineerde stijl. Hoe vergaat het drie goede vrienden, die altijd al als buitenbeentje door het leven gaan, wanneer de bullebakken uit hun schooltijd geen bedreiging meer vormen, maar er nog altijd de nietsontziende ogen van de overheid zijn?

- Onlangs pas vertaald, maar al geschreven in 1975 door *Anna Louw*, een grande dame van de Zuid-Afrikaanse literatuur. Deze klassieker, **Kroniek van Perdepoort**, vertelt over de dag van de rampzalig verlopende herbegravenis van boer Lotriet door zijn 2 oudste zonen en de twee dagen die eraan voorafgaan. In korte tijdsbestek wordt duidelijk waarom de eens zo trotse familie vrijwel alle aanzien verloren is.

✘- **De goede minnaar** van de veelzijdige IJslandse *Steinunn Sigurdardottir* is tegelijkertijd een vermakelijk en diepgaand, gelaagd verhaal over liefde. Het gaat ook over de ironie van het leven en over de imperfectie van perfectie. Het perfecte leven valt nu eenmaal niet af te dwingen, al denkt hoofdpersoon Karl daar anders over. Het is een intrigerend en mooi vormgegeven boek met een fascinerende paradox. (zie leestafel.info)

- *José Fernanda*, naast kunstenaar en galeriehoudster nu ook schrijfster **Weerloos. De overlevingsstrijd van een mishandeld kind** werd zelf elke dag mishandeld. Pas na de geboorte van haar oudste dochter begreep ze dat het helemaal verkeerd was en verbrak het contact met haar ouders. Waarom schreef ze dit boek? "Lelijke dingen hebben een tegenkant. Misschien wil ik dat wel uitdragen."

- **Vrijheid** is het 1e deel van *Een veiliger oord*, een monumentale roman over de Franse Revolutie. Het is de voor het eerst verschenen vertaling van het begin van *Hillary Mantel's* trilogie in 1992. Kwalitatief nog niet zo hoogstaand als haar de laatste jaren verschenen boeken over Thomas Cromwell, maar wel zeer de moeite waard, zo klinken de geluiden.

- De eerste echte roman werd geschreven in Japan, in de 11e eeuw, door een vrouw met geweldig veel mensenkennis, en ✘ heet **Het verhaal van Genji**. *Murasaki Shikibu*, de Japanse schrijfster van het verhaal, woonde als hofdame aan het keizerlijk hof en was daardoor in staat een unieke inkijk te geven in het leven aan dat hof. Het boek, dat nu voor het eerst in het Nederlands is vertaald, betovert na 1000 jaar nog steeds.

- **Gigengack's reizen** sluit mooi aan bij het boekenweekthema. *Nelleke Noordervliet* schreef al eerder over de

✘ ondernemende mevrouw Gigengack. Dit keer volgen we haar op reis naar diverse landen, o.a. Israël en Suriname, en maakt ze ons deelgenoot van de vaak boeiende gedachten die deze reizen bij haar los maken.

- *Judith Schalansky* schrijft vanuit een andere invalshoek, de verbeelding. Haar nieuwste heet **De atlas van afgelegen eilanden. Vijftig eilanden waar ik nooit ben geweest en ook nooit zal komen**. "Vingerreizen" noemt ze het eindeloos turen in atlanten en een voorstelling oproepen van exotische oorden, deels overgehouden aan haar opgroeien in de voormalige DDR. Met materiaal uit de geschiedenis, de geografie, de biologie en anekdotes maakt ze korte schetsen in mooi proza, een erg origineel boek over erg verlaten eilanden.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten:

- Op 4, 5 en 6 maart brengt *Maatschappij Discordia* in theater Kikker (Utrecht) het 4e deel van de serie **Weiblicher Akt:**

De moeder van Oscar. In deze serie belichten Miranda Prein en Annette Kouwenhoven het vrouwelijke perspectief op onze wereld. In de eerdere delen (ik heb er in eerdere jaren ook over geschreven) onderzochten zij de vrouwelijke psyche, politiek en seks. In deel 4 heeft Maureen Teeuwen zich erbij gevoegd, en is het tijd voor *De Moeder*, de altijd aanwezige waarin je letterlijk ontstaat, de nooit afwezige die steeds over je schouder meekijkt. De 3 dames belichten een en ander humoristisch en eloquent, hun materiaal is deze keer afkomstig van bewonderde schrijfsters als Marguerite Duras, Susan Sontag en Patricia de Martelaere.

- Op woensdagavond 5 maart is schrijfster *Shereen El Feki* met haar boek **Seks en de Citadel** te gast bij Savannah Bay. Marije Janssen zal met haar spreken over seks en seksualiteit in het Midden oosten en na de Arabische Lente. "Wil je een volk echt leren kennen, kijk dan in hun slaapkamer" was haar gedachte toen ze op reis ging door de Arabische wereld en daar met mensen sprak over seks, wat doen ze, wat doen ze niet, wat denken ze en waarom. In haar boek heeft ze deze verhalen gebundeld en zoekt ze een antwoord op de vraag of de Arabische Lente ook verandering in de slaapkamer heeft gebracht. Voor meer info: http://savannahbay.nl/index.php?agenda_id=201&pageid=7

- Vanaf 6 maart draait de film **Kenau** in de bioscopen, over *Kenau Simonsdochter Hasselaer*, strijdster in de 80-jarige oorlog in de strijd om Haarlem. Als haar jongste dochter Gertruide betrokken raakt bij het verzet en in Spaanse handen valt, kan ze niet langer afzijdig blijven en besluit ze met een vrouwenleger de wapens op te pakken tegen de Spanjaarden. De film is onderdeel van een project over de kracht van vrouwen en er zijn veel activiteiten, zoals lezingen, tentoonstellingen (veelal in Haarlem), een opera (6 t/m 9 maart), een festival (1 en 2 maart), en er zijn 3 boeken uitgegeven: Tessa de Loo schreef een historische roman 'Kenau' over het bewogen halfjaar uit het leven van de weduwe van een scheepsbouwer uit Haarlem, Lydia Rood schreef een jeugdroman, 'Kathelijne van Kenau', over de buitenechtelijke dochter van Kenau, en *Els Kloek* (ja, die van 1001 vrouwen) zet de historische feiten op een rij van 2 heldinnen, *Kenau en Magdalena*, en zoekt naar wat oorlogsgeweld in de 16e eeuw betekende voor vrouwen. Voor meer info over alle Kenau-activiteiten:

<http://www.haarlemmarketing.nl/bezoeken/evenementen/kenau/>

- In de vorige nieuwsbrief ook al vermeld: op 14 t/m 17 maart organiseert Salon Saffier (Utrecht) een hommage aan de Engelse schrijfster **Virginia Woolf**, voordrachten, lezingen, films. Het programma met uitgebreidere uitleg is te vinden op

<http://salonsaffier.nl/Programma+informatie.php?id=198&nav=2>. Al dan niet toevallig

Bibliotheek-nieuws

Zoals hierboven al aangegeven: op **zaterdag 22 maart** nodigt de vrouwenbibliotheek haar vriendinnen en vrienden, leen(st)ers, vrijwillig(st)ers, lees- en poëziegroep-deelnemers, steun-en-toeverlaten en andere geïnteresseerden uit voor onze Maart-thee-borrel in de bibliotheek op de Gansstraat.

Wijziging: Vanaf nu is de bibliotheek niet meer op woensdag open, maar op de 1e donderdag van de maand van 10u-14u. Als blijkt dat een andere dag en/of tijd meer tegemoet komt aan de wensen van (mogelijke) bezoeker(st)ers, of als iemand zich aanbiedt om de woensdag voor mij waar te nemen, dan pas ik de wijziging aan. Dus laat weten als een andere tijd geschikter lijkt.

Nieuwe boeken in de bibliotheek:

De eerste letter van Lieke Marsman, *Koningin van de nacht* van Yvonne Keuls, *De lessen van mevrouw Lohmark* van Judith Schalansky, *Vloedgolf* van Sonali Deraniyagala, *Roundhay, tuinscene* van Marente de Moor, *De vrouw van hierboven* van Claire Messud

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

'Hemelvaart' door Judith Koelemeijer

'Verzwegen levens' door Zonneke Matthée

'De vrouw van hierboven' door Claire Messud

'Rug aan rug' door Julia Franck

'Het smalle pad van de liefde' door Vonne van der Meer

De **leenbijdrage voor 2014** is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknr NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent ovv naam en 'leenbijdrage 2014'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek. Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 26 februari 2014